Paul Celan: [Ein Knirschen von eisernen Schuhn] / [Zgrzyt żelaznych buciorów] (tł. Ela Binswanger)

Paul Celan: [Zgrzyt żelaznych buciorów]

Zgrzyt żelaznych buciorów jest w drzewie wiśni.
Z hełmów bulgocze ci lato. Smolista kukułka
skrobie jego obraz na bramach niebios swoją przydatną ostrogą.

Jeździec z odkrytą głową wystaje spośród liści.
Na swojej tarczy, gasnąc, nosi jeszcze twój uśmiech
przygwożdżony do wrogiego całunu ze stali.
Przyobiecano mu Ogród Pogrążonych w Sennych Marzeniach
i już dzierży w pogotowiu włócznie, by róża mogła się wić wokół…

Lecz oto zbliża się powietrzem ten bosonogi, który przypomina cię najbardziej:
żelazne buty przypięte do słabych dłoni,
przesypia bitwę i lato. Wiśnia krwawi dla niego.

(tł. Ela Binswanger)

*

Paul Celan: [ZGRZYTANIE żelaznych butów]

ZGRZYTANIE żelaznych butów jest w drzewie wiśni.
Z hełmów pieni ci się lato. Czarna kukułka
diamentową ostrogą kreśli jego obraz na bramach niebios.

Z gołą głową sterczy jeździec z listowia.
Ma na tarczy półsenny twój uśmiech,
przybity do stalowej chusteczki wroga.
Przyrzeczony mu był ogród marzycieli,
i w pogotowiu trzyma oszczepy, żeby mogła owinąć się róża…

Boso jednak nadchodzi powietrzem ten, kto najbardziej cię przypomina:
z żelaznymi butami przypiętymi do szczupłych rąk,
przesypia bitwę i lato. Wiśnia krwawi za niego.

(tł. Ryszard Krynicki)

*

Paul Celan: [Ein Knirschen von eisernen Schuhn]

Ein Knirschen von eisernen Schuhn ist im Kirschbaum.
Aus Helmen schäumt dir der Sommer. Der schwärzliche Kuckuck
malt mit demantenem Sporn sein Bild an die Tore des Himmels.

Barhaupt ragt aus dem Blattwerk der Reiter.
Im Schild trägt er dämmernd dein Lächeln,
genagelt ans stählerne Schweißtuch des Feindes.
Es ward ihm verheißen der Garten der Träumer,
und Speere hält er bereit, daß die Rose sich ranke...

Unbeschuht aber kommt durch die Luft, der am meisten dir gleichet:
eiserne Schuhe geschnallt an die schmächtigen Hände,
verschläft er die Schlacht und den Sommer. Die Kirsche blutet für ihn.

*

przed 4.12.1946, z: "Mohn und Gedächtnis" ("Mak i pamięć"), Deutsche Verlags-Anstalt GmbH, Stuttgart, 1952

*

ad tłumaczenie: **"Der schwärzliche Kuckuck"** znaczy "czarniawa kukułka", u mnie "smolista", bo smolista to, jak mi się wydaje, taka nie całkiem czarna (taki kolor ma kał z krwią, co oznacza chorobę)

"Schweisstuch" - W judaizmie całun, szmatka, którą zakrywa się głowę zmarłego podczas pochówku. W starożytnym Rzymie "sudarium" (od słowa sudar, pot). Sudarium to też całun czczony w Kościele rzymskokatolickim jako cenna relikwia, welon, który według legendy św. Weronika podała Zbawicielowi w drodze na miejsce kaźni, aby otarł nim pot, a w którym odcisnął swoje rysy twarzy. Po wynalezieniu w XVIII wieku nowych technik tkackich i niskiej cenie tkanin, chusteczki w znanej nam dzisiaj formie zadomowiły się i przejęły funkcję chusteczki.

"der Garten der Träumer" to "ogród marzycieli" lub "ogród śniących", bo "träumen" znaczy i marzyć, i śnić, "der Traum", znaczy mara, marzenie, sen i śnienie.